

Arâdis toorjâ já nepsypalvâlempäälgis

meiddei sâmielâliih já kulttuurmiäldásiih palvâlusah

Párnááh, nuorah, rävisulmuuh já perruuh

Laapi pyereestvaijeemkuávl

Äššigâsân

Palvâlempálgá siskáldâs já kevttimraavâ

- Palvâlempäälgis siskeeld
 - Vuálá 6-ihásij párnái já perrui pálgá
 - 6-17-ihásij párnái, nuorâi já perrui pálgá
 - Paijeel 18-ihásij rävisulmui pálgá
- Rävisulmuid lii lasseen rävisulmui nepsy-digitipšompäälgis Terveyskylästä (Tiervâsvuotâsijdâ). Vâi piäsá digitipšompálgás, taarbâs áámmátulmuu stivrim. Stivrim sajah láá merkkejum pálgás.
- Palvâlempálgást vâldih huámmášumán äššigâs sâmekielâlâšvuodâ já suu kulttuurtoávváa.
- Ahejuávhui miäldâsijd já sâmmiláid eromâš jiešvuovijd láá kuvvim tiätuloováigijn sierâ pálgá jieškote-uv muddoin (uáinojeh diast paaldâst).

Palvâlus/ materiaal šadda finnimnáál meiddei sâmekielâlâžžân.

Vuálá 6-i. párnááh já perruuh

6-17-i. párnááh, nuorah já perruuh

Paijeel 18-i. rävisulmuuh

0-17-i. sâmmiliih párnááh, nuorah já perruuh

Vuoigâdvuotâ sãmikielâlii palvâlusân

- Tust lii Laapi pyereestvaijeemkuávlust vuoigâdvuotâ finniđ palvâlem orjâlâš-, anarâš- tâi nuorttâlâškielân.
- Tust lii vuoigâdvuotâ sãmikielâlii palvâlusân, veik tun mâtáččih meiddei suomâkielâ.
- Ko tun vááldáh ohtâvuodâ palvâlusân, muštâl jis tun halijdah finniđ palvâlem sãmikielân.
- Mij stivrip tuu vuosâsajasávt sãmikielâlii áámmátulmui. Jis sãmikielâlâš áámmátolmooš ij lah finnimnáál, tust lii vuoigâdvuotâ mávsuttes tulkkuumân.

Neurokirjáávuodâ (autism, adhd já Tourette) vuáđutiäđuh

Neurokirjáávuodâ (autism, adhd já Tourette) vuáđutiäđuh láá čuákkejum Laapi digiNepsy-nettisijđoid, meiddei sämmilâš uáinust. Nettisijđoin lii meiddei arâdis toorjâ já nepsypalvâlempálgás lohtâseijee materiaaleh sehe ennuv eres tiätu já materiaal neurokirjáávuodâst. Materiaal lii finnimnáál meiddei orjâlâš-, anarâš- já nuorttâlâškielân.

Laapi digiNepsy-nettisijđost lii neurokirjáávuodâst el.

- Autismkirjáávuodâ, adhd já Tourette/ OCD vuáđutiätu sehe aargâ torjuu webinaarvuorkkiimeh
- Eellimfeerimäššitobdei sahâvuáruvuorkkiimeh autismkirjáávuodâst já adhd:st
- Nepsykähviviste teemavuorkkiimeh
- Tâin láá mielâ meiddei vuorkkiimeh já eres materiaal neurokirjáávuodâst sämmilâšvuodâ uáinust

- [Laapi digiNepsy -nettisijđoh](#)
- [VASA 2 -haahâ: vuorkkiimeh já lasemateriaaleh](#)

Ele pääsi ohtuu! – Koijâd já táátu iše!

- [Koijâd iše - Laapi pyereestvaijeemkuávlv](#) Tun puávtáh ohtâvuodâvâldimluámáttuv peht koijâdiđ perâpalvâlusâin ravvuu tâi táttuđ iše jieijâd tâi tuu aldaulmuu tilán. Koijâd iše! lii aanoost suomâkielân já sâmekielân.
- [Pargoahasij sosiaalpalvâlusah - Laapi pyereestvaijeemkuávlv](#) Paijeel 18-ihásâš rävisolmooš, jis tun tarbâšah torjuu, stivrim já ravvim jieškote-uvlávâniijn eellimtiilijn, sosiaalistivrim iššeed.
- [Laapi kuávdášpyecceiviäsu párnái- já nuorâipsykiatria palvâlemstivrim já ravvim](#) lii uáivildum meiddei aalmugjesânáid
- [Nepsy-chat](#)st áámmátolmooš västid tuo tme 15-17
- [ADHD-lito ravvim](#)
- [Autismlito ravvimpalvâlus](#)

Älkkeht juksâmnáál orroo toorjâ tuu kuávlust

- [Pyereestvaijeem argâsâd - Laapi pyereestvaijeemkuávlust](#)
- [Eromâšpárnái omâhááh ELO rs](#)
- [Neppari-haahâ](#)
- [Tave-Suomâ autismkirjáávuotâ rs](#)
- [Laapi ADHD-servi rs](#)
- [Laapi digiNepsy -nettisijđostâh](#) 🇷🇺
- [Mielâtiervâsvuotâomâhááh palvâlempäälgis](#)
- [Lähellä.fi](#) Páihálij ornijduumij toimâm já toorjâ
- [Suomi.fi](#) Váldikodálij ornijduumij toimâm já toorjâ

Jiešiše aargâ hástusáid

[En jaksa – Lappi – Jiem vaje](#) Vaanhimáid jurdâččum huolâ karttim já älkkeht juksâmnáál orroo tiäđu já torjuu finnim palvâlus

[Onks tää normaalia? – Lappi – Lii-uvks taat normaal?](#) Nuoráid jurdâččum huolâ karttim já älkkeht juksâmnáál orroo tiäđu já torjuu finnim palvâlus

[Omahoito | Mielenterveystalo.fi \(Jieštipšom\)](#) Mielâtiervâsvuotâtáálust lii tiätu já jiešiše uáli maangâlávánijd aargâ hástusáid. Jieštipšomohjelmijd finnee meiddei sâmkieláid. 🇷🇺

[VIRE-jieštipšompakkeet](#) toimâmnaavcâi já aargâ toorjân nuoráid já nuorâ rävisulmuid (orjâlâškielâlâš, tekstâdum suomâkielân) 🇷🇺

Tuáimee aargâ toorjâ (1/2)

Arâdis torjuin uáivildeh torjuu, ravvuid já stivrim, mon áámmátolmooš addel talle, ko tust tiättoo torjuu tárbu.

Arâdis toorjâ uáivild meiddei tuu jieijâd tehálii pargo já aktiivvuodâ jieijâd ääši oovdedmân. Áámmátolmooš lii tuu toorjân taan määđhi miel.

Arâdis torjuu tun puávtáh finniđ puoh suomâ- já sâmielâlijn sosiaal- já tiervâsvuotâpalvâlusâi áámmátulmuin, kiäid tun kuáhtááh palvâlusâin.

Tuáimee aargâ toorjâ

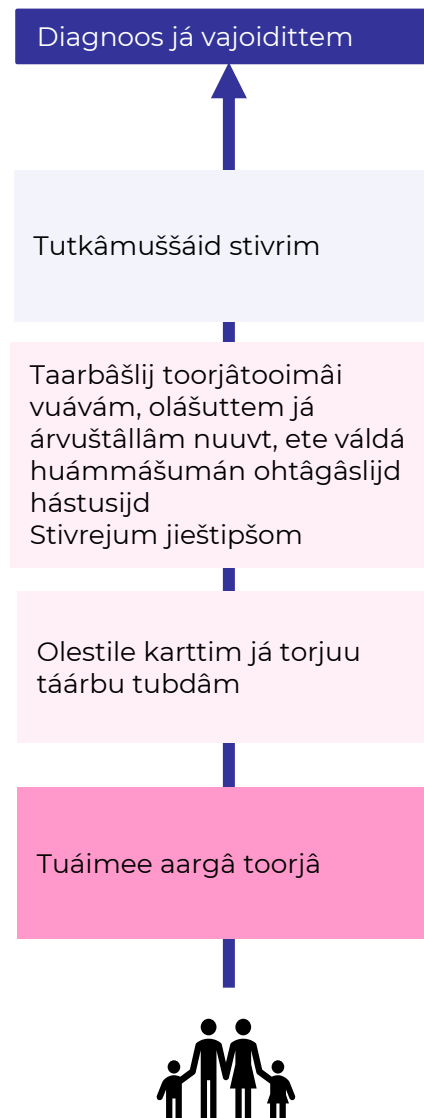
Tuáimee aargâ šadda aargâ vuáđuáášijn. Tun puávtáh jieš kiddiđ huámmášume jieijâd aargân já eellimtaavijd el.:

- Puurâ tuárvi ennuv já maangâpiälálávt
- Liihâd kiärdulávt
- Ane ruvduääigi kuáhtulâžžân
- Ane huolâ já toolâ paijeen olmooškoskâvuodâid, moh láá torvoliih já tunjin taarbâšliih

Áámmátolmooš, kiäm tun kuáhtááh, puáhtá moonnâđ tuin čoodâ täid aášijd nuuvt, ete sun ana ävkkín Tuáimee aargâ toorjân -muštemlisto. Návt tuoi pyehtivettee finniđ täärhib kove tuu aargâst já valjiimijn, moh lohtâseh toos.

Áámmátolmooš puáhtá stivriđ tuu, mut tun puávtáh meiddei jieš ucâluđ, [älkkeht juksâmnáál palvâlus](#) já [jiešiše](#) olán.

Lase tiätu lii tääbbin [Pyereestvaijeem argâsâd - Laapi pyereestvaijeemkuávl](#)

Tuáimee aargâ toorjâ (2/2)

Vuálá 6-i. párnááh já perruuh

- [Tuáimee aargâ toorjân -muštemlisto](#)
- Arâšoddâdmist pyehtih algâttid meid toorjâtoomâid, jis lii tárbu. Tääbbin láá ovdâmeerhah torjust já oovtâstpargoost, maid pargeh vaanhimijgijn [Arâšoddâdmist pyehtih algâttid meid toorjâtoomâid, jis lii tárbu. Tääbbin láá ovdâmeerhah torjust já oovtâstpargoost, maid pargeh vaanhimijgijn](#)

6-17-i. párnááh, nuorah já perruuh

- [Tuáimee aargâ toorjân -muštemlisto](#)
- Máttáátteijee puáhtá algâttid meiddei toorjâtoomâid luokkapirrâsist, jis lii tárbu. Tääbbin láá ovdâmeerhah torjust já oovtâstpargoost, maid pargeh vaanhimijgijn [Máttáátteijee puáhtá algâttid meiddei toorjâtoomâid luokkapirrâsist, jis lii tárbu. Tääbbin láá ovdâmeerhah torjust já oovtâstpargoost, maid pargeh vaanhimijgijn](#)
- NuortenVire-káidusjuávkkualmim 13-17-ihásijd. (Nuorâi mohtâ) Kojjâd lase áámmátulmust.
- [VIRE-jieštipšompakkeet](#) toimâamnaavcâi já aargâ toorjân paijeel 15-ihásijd nuorâid já nuorâ rävisulmuid (orjâlâškielâlâš, tekstâdum suomâkielân)

Paijeel 18-i. rävisulmuuh

- [Tuáimee aargâ toorjân -muštemlisto](#)
- AikuistenVire-káidusjuávkkualmim paijeel 18-ihásijd rävisulmuid. (Rävisulmui mohtâ) Kojjâd lase áámmátulmust.
- [VIRE-jieštipšompakkeet](#) toimâamnaavcâi já aargâ toorjân paijeel 15-ihásijd nuorâid já nuorâ rävisulmuid (orjâlâškielâlâš, tekstâdum suomâkielân)
- Áámmátolmooš puáhtá lasettid tuu välmejeijee [Rävisulmuu nepsy - digitipšompalgás](#)

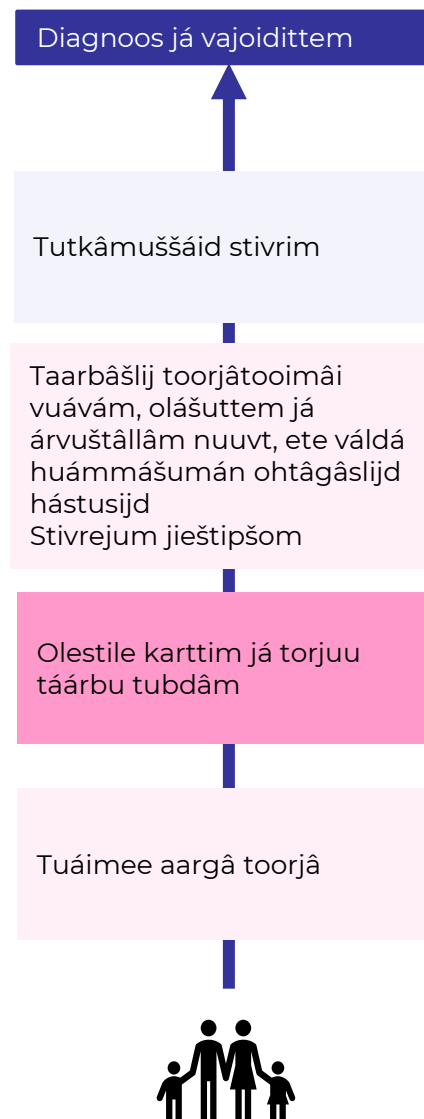
0-17-i. sämmiliih párnááh, nuorah já perruuh

Áámmátolmooš, kiäm tun kuáhtááh, puáhtá leđe sämi- tai suomâkielâlâš. Kojjâd ruokkadávt sämikielâlii palvâlus. Tuu pyehtih stivrid sämikielâlii áámmátulmui. Táárbu mielđ tun finniih mávsuttet tulkum. Sämielâlijn palvâlusâin tun puávtáh väldid ohtâvuodâ sämikielâlij palvâlusâi palvâlemhoovdân.

- Tuáimee aargâ toorjân -muštemlisto ([orjâlâškielâ](#), [anarâškielâ](#) ja [nuortâlâškielâ](#))
- Arâšoddâdmist pyehtih algâttid jieijâs toorjâtoomâid já anneed ävkkim [maangâ syergi oovtâstpargo](#)
- [Máttáátteijee puáhtá algâttid jieijâs toorjâtoomâid](#) luokkapirrâsist já finnid toos torjuu uáppuhoovdâs áámmátulmust
- NuortenVire-káidusjuávkkualmim 13-17-ihásijd. (Nuorâi mohtâ) Kojjâd lase áámmátulmust.
- [VIRE-jieštipšompakkeet](#) toimâamnaavcâi já aargâ toorjân paijeel 15-ihásijd nuorâid já nuorâ rävisulmuid (orjâlâškielâlâš, tekstâdum suomâkielân)

Olestile karttim já torjuu táárbu tubdâm

- Jis tuu tile váátá täärhib čielgâdem, algâtteh tuu tile oleskarttim nuuvt, ete vâldih huámmášumán meiddei kielâ- já kulttuurtoávváá. Tást áámmátolmooš ana ävkkín jo-uv Kojjâdâlluámmátuv (1 uási) tâi sun puáhtá táttuđ tuu tevdiđ Párnái-, Interventio- tâi Terapianavigaattor.
- Soti-tuáimee muštemlistoost tun vaanhimin puávtáh kavnáđ párnád tilán/ áášán hiäivulii áámmátulmuu, kiäs tun puávtáh máhđulávt vâldiđ ohtâvuodâ.

Taarbâšlij toorjâtoomâi vuávám, olášuttem já árvuštállâm nuuvt, ete vâldá huámmášumán ohtâgâslijd hástusijd

- Jis tust puáti h oovdân torjuu táárbuh, taid kalga vuávâđ tärhibeht já sooppâđ toi olášuttem oovtâst áámmátulmuin.
- Tuu ääši pyehtih kietâdállâđ tuu luvviijn vijđâsub pargojuávhusht.
- Tun lah täin teivâdmijn ain fáárust, jis nuuvt halijdah, oovtâst máhđulijn toorjâulmuin. Tust lii vuoigâdvuotâ finniđ täärhib tiäđu aašijn, moh kietâdâllojeh, vâi tun puávtáh muuneeld ráhtádâttâđ.
- Pargojuávhusht tunjin meriduvvoo ohtâvuotâolmooš, kiäs tun puávtáh vâldiđ ohtâvuodâ, jis lii tárbu.

0-17-i. sämmiliih pärnááh, nuorah já perruuh

Muštâl ruokkâdávť áámmátulmuid jieijâd kielâ- já kulttuurťuávťáást. Tot lii tehálâš tuu tile oles karttim tááhust. Jis tun jie h haalijđ maargâámmátlii viärmáduvâst pyehtid oovdân jieijâd kielâ- já kulttuurťuávťáá, tun puávtáh táttuđ meiddei sâmikielâlii áámmátulmuu taas toorjân.

Diagnoos já vajoidittem

Tutkâmuššáid stivrim

Taarbâšlij toorjâtoomâi vuávám, olášuttem já árvuštállâm nuuvt, ete vâldá huámmášumán ohtâgâslijd hástusijd
Stivrejum jieštipšom

Olestile karttim já torjuu táárbu tubdâm

Tuáimee aargâ toorjâ

Stivrejum jieštípšom

- Áámmátolmooš fáálá tunjin stivrejum jieštípšom. Stivrejum jieštípšomist tun finniih lasetiäđu áámmátulmust tâi [Omahoito | Mielenterveystalo.fi](https://omahoito.fi)
- Stivrejum jieštípšom lii tutkâmušâi miel pehtilis, älkkeht juksâmnáál orroo toorjâ aargâ uulmán. Tast láá 1-5 teivâdem/ ohtâvuodâvâldim áámmátulmuin. Meeri lii ollásávt kiddâ äššigâs ulmeest já tiileest.
- Stivrejum jieštípšom prooses váátá tust aargâst pargo, mii lii kiddâ tuu ulmeest, mut tust lii áámmátolmooš toorjân oles prooses ääigi.
- Tun puávtáh jieš meridiđ, vááldáh-uv tun taam torjuu vuástá.

Arâdis toorjâ

Vuálá 6-i. párnááh já perruuh

- [Kojjádállâmluámáttâh](#) (1. uási)
- [Soti-tuáimee muštemlisto](#) toorjân rievti áámmátulmui kavnâmist..
- [Uccâ párnái stivrejum jieštipšom](#) (POOH)

6-17-i. párnááh, nuorah já perruuh

- [Kojjádállâmluámáttâh](#) (1. uási) TÂI Párnái- tâi Interventionavigaattor
- [Párnái stivrejum jieštipšom](#) (LOOH)
- [Nuorâi stivrejum jieštipšom](#) (NOOH)
- NuortenVire-káidusjuávkkualmim 13-17-ihásijd. (Nuorâi mohtâ) Kojjâd lase áámmátulmust.
- [VIRE-jieštipšompakkeet](#) toimâmnaavcâi já aargâ toorjân paijeel 15-ihásijd nuoráid já nuorâ rävisulmuid (orjâlâškielâlâš, tekstâdum suomâkielân)

Paijeel 18-i. rävisulmuuh

- Interventio- tâi Terapianavigaattor
- [Rävisulmui stivrejum jieštipšom](#) (OOH)
- AikuistenVire-káidusjuávkkualmim paijeel 18-ihásijd rävisulmuid. (Rävisulmui mohtâ) Kojjâd lase áámmátulmust.
- [VIRE-jieštipšompakkeet](#) toimâmnaavcâi já aargâ toorjân paijeel 15-ihásijd nuoráid já nuorâ rävisulmuid (orjâlâškielâlâš, tekstâdum suomâkielân)
- Áámmátolmooš puáhtá lasettid tuu välmejeijee [Rävisulmuu nepsy - digitipšompálgás](#)

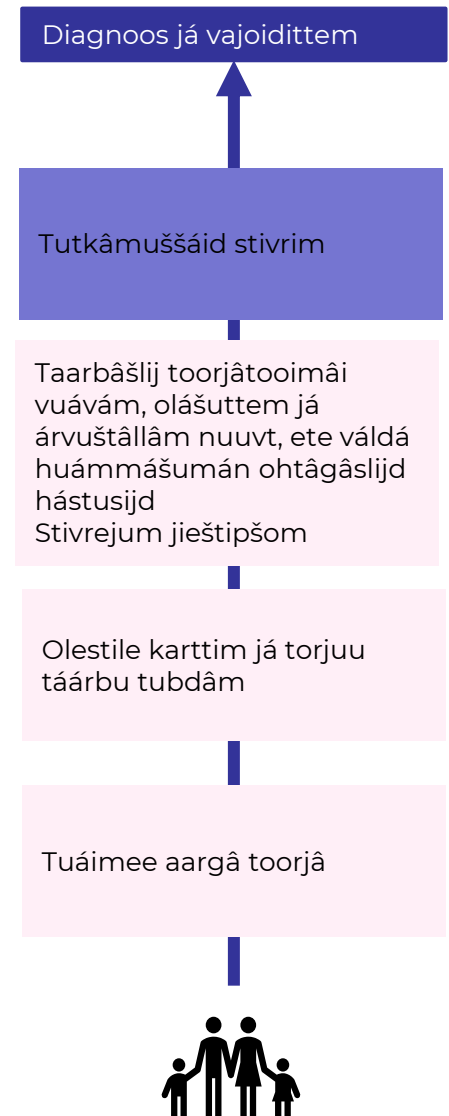
Sämmiliih párnááh, nuorah já perruuh

Áámmátolmooš, kiâm tun kuáhtááh, puáhtá lede sämi- tâi suomâkielâlâš. Kojjâd ruokkádvâtt sämikielâlii palvâlus. Tuu pyehtih stivrid sämikielâlii áámmátulmui. Táárbu mielâ tun finniih mávsuttes tulkkum. Sämielâlii palvâlusâin tun puávtáh vâldid ohtâvuodâ sämikielâlij palvâlusâi palvâlemhoovdân.

- Vuálá 6-i. kojjádállâmluámáttâh (1. uási, [orjâlâškielâ](#), [anarâškielâ](#) já [nuorttâlâškielâ](#))
- 6-17-i. kojjádállâmluámáttâh (1. uási, [orjâlâškielâ](#), [anarâškielâ](#) já [nuorttâlâškielâ](#))
- Soti-tuáimee muštemlisto ([orjâlâškielâ](#), [anarâškielâ](#) já [nuorttâlâškielâ](#))
- NuortenVire-káidusjuávkkualmim 13-17-ihásijd. (Nuorâi mohtâ) Kojjâd lase áámmátulmust.
- [VIRE-jieštipšompakkeet](#) toimâmnaavcâi já aargâ toorjân paijeel 15-ihásijd nuoráid já nuorâ rävisulmuid (orjâlâškielâlâš, tekstâdum suomâkielân)

Tutkâmuššáid stivrim (1/3)

- Täärhib tutkâmuššáid stivrim tábáhtuvá meid vuáváámij miel.
- Tutkâmušái vyerdimääigi já toi olášuttem ääigi tust lii ain vuoigâdvuotâ finniđ torjuu argâsâd. Siämmáa tehálâš lii meid tot, ete tun jieš poorgah aktiivlávť jieijâd toimâmnavačâigijn já aargâ haaldâšmáin nuuvť, ete tun anah ävkkín jiešišemateriaaliđ.
- Rávisulmuin taat puáhtá leđe áámmátulmuu stivrim Rávisulmuu nepsy -digitipšompálgás.
- Tutkâmproseseh pyehtih mulsâšuddâđ. Tot lii kiddâ aassâmsajestâd. Täärhib tiäđu tast, maht tuu kuávlust stivrejeh tutkâmuššáid, tun finniih ohtâvuotâulmustâd/ stivrejeijee áámmátulmust.
- Ennen etenemistä tutkimuksiin
- Ovdil tutkâmuššáid ovdánem
 - tuu tile tárhistuvvoo já árvuštálloo, lii-uv toorjâ išedâm já lii-uv tuu tile šoddâm pyerebin ton miel.

Tutkamuššaid stivrim(2/3)

Vuálá 6-i. párnááh já perruuh

Päärni täärhib tutkámárvuštálmij vuáđustâssân lii:

- Jis toimâmstivrim, vuájudâttâm já tarkkuuvâšvuodâ čuolmah láá kuhesáigásiih já juátkojeh toorjâtoimâin huolâhánnaá háitulâžžân

Päärni vaanhim jieijâs vuájudâttâm ääšist:

- Tun puávtáh ucâluđ jieijâd torjuu táárbust/ tarkkuuvâšvuodâ já vuájudâttâm ääšist rävisulmui palvâlussáid [Pargoahasij äššigâs- já palvâlemstivrim - Laapi pyereestvaijeemkuávu](#)
- Tipšom táárbu árvuštállâm almostuáhtárân, pargotievâsvuotâ-tuáhtárân tai älkkeht juksâmnaál orroo mielâtiervâsvuotâ-palvâlussáid, kost taheh táárbu miäldásijd tooimâid.
- Terapianavigaattor vuosâčuávdusin vuáđutiervâsvuotâhuolâttâsâst

6-17-i. párnááh, nuorah já perruuh

Päärni já nuorâ täärhib tutkámárvuštálmij vuáđustâssân lii:

- Jis toimâmstivrim, vuájudâttâm já tarkkuuvâšvuodâ čuolmah láá kuhesáigásiih já juátkojeh toorjâtoimâin huolâhánnaá háitulâžžân

Lapsen vanhemman omassa keskittymisen asiassa:

- Tun puávtáh ucâluđ jieijâd torjuu táárbust/ tarkkuuvâšvuodâ já vuájudâttâm ääšist rävisulmui palvâlussáid [Pargoahasij äššigâs- já palvâlemstivrim - Laapi pyereestvaijeemkuávu](#)
- Tipšom táárbu árvuštállâm almostuáhtárân, pargotievâsvuotâ-tuáhtárân tai älkkeht juksâmnaál orroo mielâtiervâsvuotâ-palvâlussáid, kost taheh táárbu miäldásijd tooimâid.
- Terapianavigaattor vuosâčuávdusin vuáđutiervâsvuotâhuolâttâsâst.

0-17-i. sämmiliih párnááh, nuorah já perruuh

Lii máhđulâš finniđ uási tutkamušâin sämikielâlâžžân (el. tiervâsvuodâtipšoo, psykolog, tuáhtár, sárnumterapeut, perâstivrejeijee já uáivádâspargee).

Tust lii vuoigâdvuotâ finniđ tutkamuššaid mávsuttes tulkkum. Lii tehálâš, ete tun puávtáh muštâliđ jurduidâd ton kielân, mii oro tunjin luándulâžžân. Tun puávtáh meiddei táttuđ sämikielâlii áámmátulmuu mielâi kulttuuritulkkân, ige tot lah kiddâ tutkamušâi kielâst.

Sämikielâliijn palvâlusâin tun puávtáh väldiđ ohtâvuodâ sämikielâlij palvâlusâi palvâlemhoovdân.

Tutkâmuššáid stivrim(3/3)

Paijeel 18-i. rävisulmuuh

Rävisulmuu täärhib tutkâmárvuštálmij vuáđustâssân lii:

- Kuhesáigásiid, ahe- já ovdánemtäásist spiekâsteijee já toimâмнаавсáid häittideijee vaigâdвуодáid puáhtá tubdâđ párnivuodâ räájist, ko taid árvuštáleh objektiivlávt
- Vaigâdвуодáid ij pyevti čielgiđ jo kavnáttum puácuvuodáigijn tai tavdâmerkkâovtâstumijijn.
- Pargo- já toimâмнаавсáin láá raijiittâsah, moh väätih tipšo tai vajoidittem.
- Diagnostiikâst lii merhâsume puáttee tiipšon já vajoiditmân.

Tiipšon stivrim vuájudáttâm já tarkkuuvâšvuodâ hástusijn:

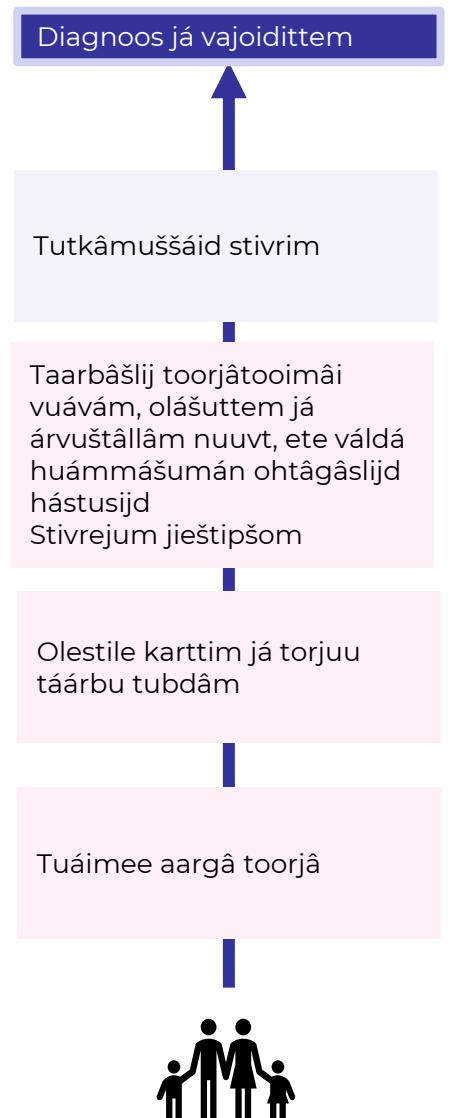
- Tun puávtáh ucáluđ [Pargoahasij äššigâs- já palvâlemstivrim - Laapi pyereestvaijeemkuávu](#)
- Tipšom táárbu árvuštállâm almostuáhtárân, pargotervâsvuotâ-tuáhtárân tai älkkeht juksâmnáál orroo
- Terapianavigaattor vuosáčuávdusin vuáđutiervâsvuotâhuolâttâsâst

Äššigâs čuággee/ tiiláá jieš taarbâšlii eellimhistorjá tiäđuid om.:

- Ravviittâhkorttâ já škovlâtiervâsvuotâhuolâttâs äššikirjeh
- Uáppeekorttâ/ škovlâ- já uápputuodâštâsah
- Ubâ eellim ääigist psykolog, sárnumterapeut,
- toimâmterapeut ciälkkámušah
- Perâravviittuv já sosiaalhuolâttâs äššigâsmuštâlusah, Kela toorjâmiärádâsah
- Taarbâšlij dokumentij stuorrâ meeri puáhtá leđe olâttâs. Tiiláámân tun finniih iše áámmátulmust.

Diagnoos já vajoidittem (1/3)

- Jis tunjin adeluvvoo diagnoos tâi ij, tij sopâvetted tuáhtaráin já vuáđupalvâlusâi áámmátulmuin, maht tuu äšši ovdán täst ovdâskulij.
- [Jiejâd aktiivlâš porgâm aargâst](#) já pyereeb valjiimij toohâm aargâst visásmiit tuu toimâmnaavcâi já aargâ haldâšem siäilum. Máhđulâš sierânâs vajoidittem tuárju talle tom olesvuodâ jieijâs tááhust.
- [Viärdásâštoorjâ](#) tutkâmušâi mielđ iššeed, leš tust diagnoos tâi ij. Uusâ olssâd vuohâsumos muulsâiävtu páihálijn já vâldikodálijn tooimâin.

Diagnoos já vajoidittem(2/3)

Vuálá 6-i. párnááh já perruuh

- [Tuáimee aargâ toorjân –muštemlisto](#)
- [Uccâ párnái stivrejüm jieštipšom \(POOH\)](#)
- Tääbbin láá ovdâmeerhah torjust já oovtâstpargoost, maid pargeh vaanhimijgijn [Arâšoddâdmist pyehtih algâttiđ jieijâs toorjâtoomâid já anneed ävkkîn maangâ syergi oovtâstpargo](#)
- [Ovdâsijđo - Ráđđáás peerâ](#)
- [Piejâ aargâ toimâđ – oonah párnáá mieđes tuárjumân - ADHD-litto](#) – ADHD-litto
- [Párnái Adhd](#) – ADHD- litto
- [Muu autism](#) - Autimilitto
- [Autismkirjáávuodâ vuosâraavâkirje perruid - Autismlitto](#)

6-17-i. párnááh, nuorah já perruuh

- [Tuáimee aargâ toorjân –muštemlisto](#)
- Máttáátteijee puáhtá algâttiđ meiddei toorjâtoomâid luokkapirrâsist, jis lii târbu. Tääbbin láá ovdâmeerhah torjust já oovtâstpargoost, maid pargeh vaanhimijgijn [Máttáátteijee puáhtá algâttiđ jieijâs toorjâtoomâid luokkapirrâsist](#) já finniđ toos torjuu uáppuhuolâttâs áámmátulmust.
- [Párnái stivrejüm jieštipšom \(LOOH\)](#)
- [Nuorâi stivrejüm jieštipšom \(NOOH\)](#)
- NuortenVire-káidusjuávkkuvalmim 13-17-ihásijđ. (Nuorâi mohtâ) Kojjâd lase áámmátulmust.
- [VIRE-jieštipšompakkeet](#) toimâmnaavcâi já aargâ toorjân paijeel 15-ihásijđ nuorâid já nuorâ rävisulmuid (orjâlâškielâlâš, tekstâdum suomâkielân)
- [Ovdâsijđo - Ráđđáás peerâ](#)
- [Párnái Adhd](#) – ADHD- litto
- [Muu autism](#) - Autimilitto
- [Kirkkásávt kirjáávuodâst – Autismlitto](#)
- [Askel aikuisuuteen » Lävkki räavisvuotân](#)

0-17-i. sämmiliih párnááh, nuorah já perruuh

Áámmátolmooš, kiäm tun kuáhtááh, puáhtá leđe sämi- tai suomâkielâlâš. Kojjâd ruokkádvat sämikielâlii palvâlus. Tuu pyehtih stivriđ sämikielâlii áámmátulmui. Täärbu mielđ tun finniih mávsuttes tulkkum. Sämkilâlijn palvâlusâin tun puávtáh vâldiđ ohtâvuodâ sämikielâlij palvâlusâi palvâlemhoovdân.

- Tuáimee aargâ toorjân –muštemlisto ([orjâlâškielâ](#), [anarâškielâ](#) ja [nuorttâlâškielâ](#))
- [VIRE-jieštipšompakkeet](#) toimâmnaavcâi já aargâ toorjân paijeel 15-ihásijđ nuorâid já nuorâ rävisulmuid (orjâlâškielâlâš, tekstâdum suomâkielân)
- NuortenVire-káidusjuávkkuvalmim 13-17-ihásijđ. (Nuorâi mohtâ) Kojjâd lase áámmátulmust.

- Autismkirjáávuodâ vuosâraavâkirje perruid ([orjâlâškielâ](#), [anarâškielâ](#) ja [nuorttâlâškielâ](#))
 - Párnái Adhd – ADHD-litto ([pajekielâ](#), [anarâškielâ](#), [nuorttâlâškielâ](#))
- [Sämikielâlâš já –kulttuurmiäldásâš neurokirjáávuodâ materiaal Laapi digiNepsy- nettisiiđoin](#)

Diagnoos já vajoidittem(3/3)

Paijeel 18-i. rävisulmuuh

- [Tuáimee aargâ toorjân –muštemlisto](#)
- [Rävisulmui stivrejum jieštipšom](#) (OOH)
- AikuistenVire-káidusjuávkkualmim paijeel 18-ihásijd rävisulmuid. Koižâd lase áámmátulmust.
- [VIRE-jieštipšompakkeet](#) toimâmnavaavcâi já aargâ toorjân paijeel 15-ihásijd nuoráid já nuorâ rävisulmuid (orjâlâškielâlâš, tekstâdum suomâkielân)
- Áámmátolmooš puáhtá lasettiđ tuu välmejeijee [Rävisulmuu nepsy - digitipšompálgás](#)
- [Ovdâsijđo - Ráđđáás peerâ](#)
- [Piejâ rävisulmuu aargâ toimâđ - ADHD-litto](#)
- [Adhd já parâkoskâvuotâ - ADHD-litto](#)
- [Kirkkásávt kirjáávuodâst – Autismlitto](#)
- [Autismkirjáávuotâ já parâkoskâvuotâ - Autismlitto](#)
- [Askel aikuisuuteen » Lävkki räävisvuotân](#)